

دانشگاه ملی ایران

دانشکده پزشکی

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری پزشکی

موضوع :

پروستا گلاندین ها و کاربرد آن
در

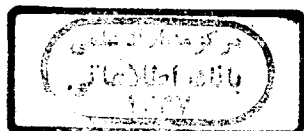
بیماریهای زنان و مائوسی

براستی استیادار احمد جناب آقای

دکتر پرویز مصطفی

بنگارش

چوادی ناصیری

[Handwritten signature]

سوگند نامه پزشکی (اعلامیه ژنو/ ۱۹۴۷)

هم اکنون که حرفه پزشکی را برای خود اختیار میکنم با خود عهد می بندم
که زندگی را یکسرووقف خدمت به بشریت نمایم .

احترام وتشکرات قلبی خود را بعنوان دین اخلاقی ومعنوی
به پیشگاه اساتید محترم تقدیم میدارم ، وسوگند یاد میکنم که وظیفه
خود را با وجدان و شرافت انجام دهم .

اولین وظیفه من اهمیت وبزرگ شماری سلامت بیمارانم خواهد
بود ، اسرار بیمارانم را همیشه محفوظ خواهم داشت ، شرافت وحیثیت
پزشکی و از جان و دل حفظ خواهم کرد .

همکاران من برادران من خواهند بود ، دین ، طیت ، نژاد
وعقاید سیاسی وموقعیت اجتماعی هیچگونه تاءثیری دروظایف پزشکی
من نسبت به بیمارانم نخواهد داشت .

من درهرحال به زندگی بشرکمال احترام رامیدول خواهم داشت
وهیچگاه معلومات پزشکی ام را برخلاف قوانین بشری واصول انسانی بکار
نخواهم بسترد .

آزادانه وبشرافت خود سوگند یاد میکنم ، آنچه را که قول داده ام
انجام دهم .

تقدیم به ————— ه :

استاد ارجمند جناب آقای دکتر پرویز معیلی که همواره چه
در دوران تحصیلات پزشکی و چه هنگام تنظیم و تدوین
این پایان نامه مراراً نمونه بوده اند و از هیچگونه محبتی
در بیخ نفرموده اند .

تقدیم به ————— ه :

اساتید محترم دانشکده پزشکی که همواره جهت بالا بردن

سطح معلومات پزشکان کشور تلاشی خستگی ناپذیر

دارند .

تقدیم ہے : —————

ہیئت محتہ ————— رم ژوری

تقدیم به _____ :

پدری که در تمام دوران زندگی از محبت‌های بیدریغش
توشه برگرفته و در راه تحصیلات من و سایر فرزندان
از هیچ‌گونه فداکاری دریغ نکرده است .

تقدیم بـ _____ ہ :

روان پاک _____ ادرم

و

کسی کہ از زمان کودکی تا کنون وسائل آسایش مرا فراهم کرده و ہمیشہ

چون مادری دلسوز و مشفق من در راه تحصیلات پزشکی بودہ است .

تقدیم ہے ————— :

خواهران و برادران عزیزم کہ ہموارہ مدیون زحمات بیدریغ

آنان خواہم ہے ————— ود .

فهرست مندرجات

صفحه	
۱/	۱- مقدمه
۳/	۲- تاریخچه پیدایش پروستاگلاندین ها
۵/	۳- اهمیت پیدایش پروستاگلاندین ها
۷/	۴- قدرت و گوناگونی اثرات پروستاگلاندین ها
۸/	۵- تنظیم سلولس
۹/	۶- پاتولوژی
۹/	۷- درمان شناسی
۱۱/	۸- سنتز و فعالیت بیولوژیکی پروستاگلاندین و آنتاگونیست های آن
۲۱/	۹- فعالیت بیولوژیکی مشتقات 7oxa-Prostaglandine
۳۱/	۱۰- بیوسترالکل PGF_{α_1}
	۱۱- اثرات پروستاگلاندین F_2 بر روی ترشح پروژسترون - استروئید
	وهورمون لوتینیزه درگوسفندان که دارای عمل پیوند تخمدان
۴۱/	میشناسند .
	۱۲- آزمایشات سرولوژی برای تعیین مقدار پروستاگلاندین در مایعات
۵۸/	بیولوژی

- ۱۳- اثرات پروستاگلاندین ها در روی رحم ۵۹/
- ۱۴- مطالعات مربوط به حاملگی ۶۵/
- ۱۵- مشخصات شیمیائی متابولیست های پروستاگلاندین ۷۴/
- ۱۶- خصوصیات سرولوژیک و تخمین میزان پروستاگلاندین ها در معاینات بیولوژیکی ۷۷/
- ۱۷- اندازه گیری پروستاگلاندین ها در مایعات بیولوژیک ۷۸/
- ۱۸- مشخصات آنتی کورهای ضد پروستاگلاندین ۷۹/
- ۱۹- طرق مختلف استفاده از پروستاگلاندین ها ۸۲/
- ۲۰- مقایسه اثرات پروستاگلاندین داخل و خارج مایع آمنیوتیک ۸۳/
- در سقط درمانی ۸۳/
- ۲۱- تجویز داخل وریدی PGF 2 α برای سقط درمانی ۹۷/
- ۲۲- تجویز واژینال پروستاگلاندین ها ۱۰۱/
- ۲۳- کنترل باروری بعد از حاملگی به کمک PGF 2 α ۱۱۳/
- ۲۴- تجویز ماهیانه واژینال پروستاگلاندین E₂ و F⁺ 2 برای کنترل باروری و سقط ۱۲۲/
- ۲۵- خلاصه ۱۲۵/
- ۲۶- منابع مورد استفاده ۱۳۲/

مقدمه

* * * * *

در قرن حاضر پیشرفتهای چشم گیر تکنولوژی به دانش پزشکی اجازه

آن را داده است که در تمام سطوح جهش بطرف جلو داشته و روز بروز مرحله

تکامل خود نزدیکتر گردد . در این میان همواره قدمهای تازه تری در راه شناختن

بیماریها و طرق معالجه آنها برداشته میگردد ، بطوریکه هر روز و هر هفته مطالب

و مسائل تازه ای در مجلات و کتب پزشکی در مورد درمان و شناخت بیماریها

مطرح میگردد .

در رشته بیماریهای زنان و مائمی نیز مانند دیگر شعب پزشکی پیشرفتهای

شایان توجهی شده است ، مثلاً یکی از مسائل که امروزه در رشته زایمان

و مائمی پزشکان و دانشمندان بدان توجه خاص داشته اند . پروستا گلاندینها

میباشد ، علت توجه بیش از حد باین داروی نوظهور ، توجه خاص جامعه شناسان

به ازدیاد رشد جمعیت در کشورهای مختلف میباشد و همین دلیل دانشمندان

برای حل این مشکل طرق متفاوتی برای جلوگیری از حاملگی های ناخواست

جهت پائین آوردن تورم جمعیت در کشورها بکار برده اند . تا آنجا که آموزش

این جلوگیری ها در کنفرانسها ، مطبوعات و کلاسهای درس به افراد آموخته

میشود .

لذا اینجانب با اعتقاد کامل به نوشته ها و گفتار ما لتوس اقتصاد دان برجسته

انگلیسی که مینویسد :

" در حال حاضر از یاد جمعیت بیش از آن است که بتوان مواد غذایی مورد احتیاج جمعیت ما را تولید نمود و ما توجه باین مسئله که افراد بشر همگسی میبایستی دارای تغذیه کافی جهت سلامت نگهداشتن خود باشند موضوع رساله پایان نامه خود را پرستار گلان دین ونحوه کاربرد آن در بیماریهای زنان و مائوسی انتخاب نموده ام ، زیرا با تحقیقات دامنه داری که در این زمینه بکارگمارده ام ، میتوان گفت یکی از هورمونهای مهمی است که در ژنیکولوژی و مائوسی خواهد بود .

در خاتمه بر خود واجب میدانم که از زحمات استادان ارجمند
 و دانش دوست خود جناب آقای دکتر پرویز معیلی ریاست محترم دیارتمان
 بیماریهای زنان و مائوسی دانشکده پزشکی دانشگاه ملی ایران و جناب آقای
 دکتر فرهنگ زارع ریاست بخش زنان و زایمان بیمارستان لقمان الدوله ادهم
 که در تهیه و تنظیم این رساله مرارهنمون بوده اند کمال تشکر و امتنان را بنمایم .

جواد ناصری

تاریخچه پیدایش پروستاگلاندین ها :

تجربیات در مورد این هورمون جدید تقریباً "بطور همزمان" در سوئد
اوگاندا و بریتانیا شروع شده است .

پروستاگلاندین ها در سال ۱۹۳۰ وسیله Kurzhak و Lieb

کشف گردید ، دانشمندان که این تجربیات را کشف کردند ، منشأ آنها را غده
پروستات میدانستند و به همین علت نام این هورمون پروستاگلاندین گذارده شد .
امروزه ثابت شده است که این مواد در بسیاری از نسوج دیگر نیز ساخته
میشود .

تا سال ۱۹۶۰ توجه کمی باین هورمون ها معطوف شده بود تا اینکه

Bergstrom در سوئد توانست در ترکیب فعال از عصاره اسپرم جدا سازد

سپس این دانشمند و همکارانش توانستند اسید های چرب غیر اشباع و مدیفیه
رانشان دهند که مسئول فعالیتهای متابولیکی پروستاگلاندین ها هستند .

ماده اصلی این هورمون اسید پروستا توئیک میباشد که خود از اسید

آراشیدوتیک (اسید چرب اسانسیل در تغذیه انسان) منشأ میگیرد .

در اسپرم انسان لا اقل ۱۳ نوع پروستاگلاندین وجود دارد و ترکیب

اولیه پروستاگلاندین ها بنام PGE_1 ، PGE_2 ، PGE_3 ، PGF_1 و

PGF_2 و PGF_3 هستند .

آنچه مسلم است در درمان بیماریها همیشه سعی شده است درمانی انتخاب شود که کمترین خطر و کمترین عارضه بیشترین اثر را برای بیمار داشته باشد بنظر میرسد که پروستاگلاندین ها حاوی آنچنان خصوصیات باشند و تنها عوارض پروستاگلاندین ها ، مختصر تهوع ، استفراغ ، اسهال خفیف که این عوارض جزئی کاملاً قابل کنترل هستند . مکانیسم ایجاد سقط آن هم از طریق انقباضات است که مرتب بر روی رحم ایجاد میکند ، همچنین این هورمون از طریق خون به تخمدان میرسد و در آنجا با تحریکات عضله صاف در درناژ ورودی جسم زرد - اختلال ایجاد میکند و در نتیجه تولید پروژسترون در عرض یکساعت بشدت کاهش می یابد و بعدی که ادامه حاملگی میسر نبوده و انقباضات قوی رحم منجر به خروج فرآورده حاملگی میگردد و در اکثر موارد باعث سقط کامل میشود .

اهمیت بیولوژیکی پروستاگلاندین

اهمیت بیولوژیکی پروستاگلاندین :

این هورمون یکی از هورمونهای میباشد که بعلمت قدرت اثر فراوان و اثرات

فارماکولوژیک زیاد که دارد در سه مبحث مورد بحث قرار میگیرد :

۱- تنظیم سلول

۲- پاتولوژی

۳- درمان شناسی

انتشار :

این ماده که در حیوانات نیز وجود داشته و آنچه که اهمیت دارد اینست

که آقایان Wermheimes و Spraggin توانسته اند وجود

ماده $I5-Oxa P.GA_2$ را در مرغان ثابت کنند . همچنین یک بررسی

و تحقیق کلی نشان داده که این ماده در گیاهان نیز به اندازه حیوانات اهمیت

دارد . در بعضی از حیوانات توانسته اند بوجود پروستاگلاندین در اغلب بافتها

پی ببرند . چنانکه قبلاً توضیح داده شد عدم وجود آنها در یک سلول باعث

میشود که بتوانیم پی به طرز اثر پروستاگلاندین در سلولها ببریم .